

מעזה עד איראן!

הרב **אפרים שרבני** שליט"א

בשבועות

ישראל, אני כל כך נפעם, אפילו לא יודע ממה קודם – האם מהניסים שם באיראן, אם השמים הפתוחים, חוסר האונים של הפרסים, השמדת כור שבונים אותו כבר עשרים שנה וממוקם שמונים מטר תחת האדמה. והניסים כאן לא פחות, לראות למעלה מחמש מאות טילים שכל אחד מהם יכול להחריב רחוב – והכל חזר ברגע לסדר היום, הילדים בבית הספר ובגנים, כאילו לא קרה כלום.

אם לפני חודש מישהו היה מספר לי שאנחנו נשב היום ככה בנחת, הייתי חושב אותו ללא שפוי בדעתו. ואני יושב בבית ובאמת שואל את עצמי – איך יכול להיות שצבא כזה גדול, ישמור ה' את חיילי ישראל, מודיעין כזה מבהיל שעשה שמות באיראן, אין מילה אחרת, פשוט שמות, ומצד שני לפני שנה וחצי, ב-7 לאוקטובר למניינם, אותו צבא, אותו מודיעין, אותו מכשור, אותם אנשים, לקו במחדלים קשים שעד היום אין עליהם תשובות.

איך נרצחו אלף מאתיים איש בשש שעות?! נשים, זקנים, תינוקות, איך מאתיים ארבעים איש נחטפים, והכל מתחת לאף שלהם. מודיעין של שנים בתוך עזה, שכל ערבי שם הם יודעים גם מה הוא אכל אתמול, גדר של מיליארדים – הם קראו לגדר הזאת 'חומת ברזל' של המזרח התיכון – ואיך זה קרה? כל תשובה או סיפור שמספרים לנו, אתם יודעים שזה לא מכסה. ראש שבי"כ שמעל בתפקיד, בסדר, עוד שניים נרדמו, עוד עשר נתרשלו? נגיד... אבל מאות נרדמו? מי הרדים מערכת כזאת מבהילה?

אני ממש עומד ומשתומם – איך יום אחד העם הזה הוא הצבא מספר אחד בעולם וכל מדינות המערב מבקשות 'תלמדו אותנו איך עשיתם את זה', ויום אחד כולם עם הפנים למטה, וחוף מלבקש סליחה אין להם מה להגיד?

שנה וחצי מספרים לי על כל מיני פרשנים למיניהם שמחפשים תשובות – אך זה לא באמת משביע. כל אחד עונה תשובה שיש עליה אחר כך עוד עשר שאלות. אבל היה אחד שכן ענה תשובה, שעליה באמת אין שאלות. זה היה רבן יוחנן בן זכאי. אלפיים שנה יש את התשובה הזאת. הוא הבחין בזה ממש ברגע – והשיב תשובה גם על הניצחון וגם על המחדל.

אספר מעט רקע שנבין יותר, מסופר על אותו תנא, שבזמן החורבן הוא הלך מחוץ לירושלים על חמור, לצערינו גם לפני אלפיים שנה היה 7 באוקטובר, היה רעב גדול, הרבה אלמנות והרבה יתומים, והוא ראה אישה אחת שלפני המלחמה הייתה עשירה, הוא זכר את האולם שבו היא התחתנה, את העושר, והוא רואה אותה אוספת אוכל מהרצפה לילדים שלה. הסתכל ואמר אותו גאון בצער: 'אשריכם ישראל, שבזמן שאתם עושין רצונו של מקום – אין כל אומה ולשון שולטת בכם, אך כשאין עושין רצונו – מוסרן הקב"ה ביד אומה שפלה.'

עם ישראל, אתם אין לכם חוקים. כשאתם טובים אתם למעלה, אתם הכי טובים, אתם הכי חזקים, אך כשאתם חלשים אתם – אין חלשים ממכם.

כשאתם טובים אתם, ארבעים ושמונה שעות יספיקו להם להכריע את המפלצת האיראנית – מה שרוסיה לא הצליחה לעשות עם אוקראינה כבר שלוש שנים. מערכות S300 שהיו באיראן – מהמערכות המשוכללות בעולם להגנה ממטוסים עד טווח של 300 ק"מ, יאבדו שליטה באותו לילה. אחד הקצינים שלהם צעק בחדשות: "למה אנחנו לא מוגנים? איפה ההגנה שלנו? מה קורה למערכות שלנו?"

כשאתם עם ה' יתברך, המוסד יצליח לבנות בסיס בתוך איראן ואף אחד לא ישים לב – לא יהיו טעויות, לא יהיו בלתי ימים, כי הוא יתברך שם. אפילו ראש הממשלה, עם כל השכלול ועם כל המודיעין, אמר אחרי הכל: "אלוקים יעזור לנו" כי אם הוא לא יעזור – התמונות לא יהיו פשוטות, חלילה. וכל זה בגלל דבר אחד – כשאתם טובים עם ה' יתברך אתם הכי טובים.

ובאמת, בשנה האחרונה, כמה אהבת ישראל הייתה, כמה תורה הייתה, כמה קירוב – אני לא זוכר קירוב כזה. חיילים אמרו לי: כל השנים מה שסיפרו לי על אברכים ובני ישיבות כל כך לא נכון, אני ראיתי בעיניים מה זה אברכים, מה זה תורה, מה זה תפילות, מה זה הקרבה. אני לא האמנתי שאני ישן בבסיס ויש מישהו שכל הלילה ער בשבילי, הוא מתקשר בבוקר ואומר אני לא עצמתי עין. אתה תלחם ואני כאן מתפלל. לא סיפרו לי את כל זה. אמר לי חייל אחד: אני יוצא למלחמה, ואני מצייר לפני את האברך שאני לומד איתו, ואני יודע ובטוח במאה האחוז שבזכותו אני חוזר.

הייתי בכותל. ראיתי יהודי מתפלל בדמעות. הוא זיהה אותי, ניגש, ובידו חבילת דפים. שאלתי אותו מה זה? והוא אמר: "שמות של חיילים שאני מתפלל עליהם לרפואה". ליד כל שם היה איקס או וי. שאלתי מה זה – הוא ענה: "איקס זה מי שעדיין לא החלים. וי – זה מי שכבר יצא מכלל סכנה. ואני תמיד מתקשר, עוקב, ומעדכן בדפים מי החלים ומי עדיין צריך תפילה". שבועיים אחרי, שוב ראיתי אותו. הוא הראה לי את הדפים וכל כך התרגשתי לראות כמה איקסים הפכו לוויים. "הנה תראה, זה התרפא וזה התרפא. זה עדיין צריך תפילה". השתוממתי מאהבת ישראל שלו. ואז ראיתי שם אחד – באותיות גדולות, ולידו איקס. שאלתי מי זה. הוא ענה: "זה אני". "ולמה איקס? אתה חולה?" שאלתי. הוא חיך בעדינות ואמר: "עוד שהם כולם לא יתרפאו – גם אני איקס."

על אהבה כזאת, עם ישראל יעשה פלאות.

הבן שלי, תלמיד כיתה ה', רצה גם להתפלל על חיילים ולא ידע על מי. הוא מצא רעיון מקורי, כל חייל שהוא ראה – הוא שאל לשמו. החיילים לא הבינו מה הוא רוצה, והוא היה אומר להם: "אני רוצה להתפלל עליך". זה חימם להם כל כך את הלב. עד שפעם אחת, שמעתי חייל שאומר לחברו:

המשך שיחת הרב בעמ' 3 <<

זמני השבת

הדלקת נרות	לנוהגים 40 דק'
19:11	19:31
ציאת השבת (ר"ת)	ציאת השבת
21:18	20:22

ירושלים

השיעורים של

אפרים שרבני שליט"א

במסגרת הטלפונית של

קול המחנה

072-338-7000

בקיץ טועמים את מה שהלב חיכה לו...

והבית בהיבנותו

הרב שמעון שורתי שליט"א

כוחה של הזדהות

חלק א'

אם עד עכשיו חשבת שאתה לבד - תדע שאני איתך!

מספרים על הגה"צ ר' אריה לוי, שפעם בעת רצון סח לפני אחד ממקורביו: "למה אתה חושב שאנשים מגיעים לפה ושוחים בפני את הצרות והמועקות שלהם?"

בגלל שאני צדיק? וודאי שלא, יש הרבה יותר צדיקים ופועלי ישועות ממני! משום שאני תלמיד חכם! גם תלמידי חכמים יש יותר ממני! בגלל שאני פיקח?! גם פיקחים יש הרבה יותר ממני! הם באים אלי בגלל סיבה אחת! כשהם מדברים איתי אני יורד עמם לצרותם, ולא רק שאני מקשיב להם, אלא אני חווה איתם את מצבם בכל נימי נפשי, אני מרגישם שליבי נתון עם השואל-מבקש, וחש אני מצוקתם לא פחות ממה שהוא עצמו! וזהו בדיוק הכוח העצום של ההזדהות, שהיה ויהיה מאחד הכלים הטיפוליים החזקים ביותר של אנשי המקצוע, וכלי זה חייב להיות אצל כל אחד שיש לו נגיעה ועסק עם נפשות של בני אדם [ובפרט אנשי הציבור, רבנים, יועצים, מחנכים, וחבל שיש יועצים ומטפלים שאצלם זו רק אמפתיה חיצונית ואף מזויפת ומחזיקה עד שמסתיימת 'השעה' של הפגישה, והניסיון מראה בחוש עד כמה חשוב לקחת איש מקצוע ירא שמים, שירגיש בדבר שליחות ולא רק את התשלום בסוף הפגישה].

לתת לשני את ההרגשה שאם עד עכשיו חשבת שאתה לבד בבעיה או בקושי, תדע שאני איתך! אני לא אעזוב אותך, בעצם הידיעה הזאת, כבר יורד חלק ניכר מהבעיה. כך טבע הבורא בבריאה שאחד בבעיה או שנים בבעיה זה הבדל עצום! ועוד שפעמים אדם מרגיש חריג ומוזר: "למה אני מרגיש כך?", "למה אני מתנהג כך?", "למה זה לכל כך קשה לי...?", וכאן ההזדהות נכנסת לתמונה, שמה שאתה חווה ומרגיש: "זה לגיטימי וטבעי... גם אני הייתי מרגיש כך אם זה היה קורה לי...", "מי לא היה חושב ככה במצב כזה...". "מוותר לך להרגיש ככה, וזה בסדר!", וכמה הדבר הזה בדוק ומנוסה לכל מי שיתבונן בעצמו ובסביבתו, איך פתאום אנשים שהיה מישורו שהשתתף עמם בבעיה שלהם, הם כל כך נקשרו אלי, והרגישו טוב בקרבתו.

הבעיה שלו או הבעיה שלנו?

וגם אצלנו בזוגיות קודם כל, עלינו לתת לצד השני את ההרגשה שהוא לא לבד! שהיא תרגיש כך, שאתה תראה לה זאת באמת, גם על ידי שתאמר לה את זה, שהיא תשמע ממך משפטים כמו: "**בשביל מה אני בעלך? גם לצחוק איתך, וגם לבכות איתך, גם לרגעים היפים וגם לרגעים הקשים**", זה יתן לה הרבה כוח ובטחון. וכמו כן, על ידי שהיה ניכר במעשיך שתהיה מוכן לשמוע אותה גם בשעות לא שעות, שתהיה מוכן לוותר ולהקריב בשבילה בדיוק כמו שהיית מקריב אילו לך הייתה בעיה. (דהיינו זמן, מחשבה, ממון, וכל הקרבה אחרת, וכבר ביארנו שבדרך זו משלם על החברותי שלהם). ומלבד זה, עצם זה שיש לה שותף והיא לא חווה את הדברים לבד זה כבר מוריד הרבה מהעצר שלה. אחת הסיבות שלא טוב היות האדם לבדו היא בגלל המצבים האלה, שהיה מי שירים אותך שאתה תיפול וכל זוג צריך לחיות בהרגשה זו!

ואכן, אני מכיר יהודי יקר שאבא של אשתו נפטר (ועוד זוגות שחוו מצבים לא פשוטים) ובעת שהייתי עמם ראיתי איך בדרך זו הצליח להרים אותה על הרגליים כפשוטו, הוא היה מראה לה שהם יחד בבעיה זו, הוא היה מסביר לה כיצד 'לא יעזוב אותה ולא ישאיר אותה לבד לעולם' ואיך בעזרת ה' הם יעברו הכל ועוד הרבה משפטי אמונה.

איננו מבינים כמה כוח זה נותן. וראינו גם לא פעם ההפך, איך שהיה הרבה מצבים שהאשה הרגישה לבד במערכה, שהיא נלחמת בכל הקשיים לבד, והיא הרגישה בודדה, ומתוסכלת על אף שצרתה היה במימדים הרבה יותר קטנים.

שהיה שבת שלום ומוקד ומוקד ומוקד... שמואל שירי!

להרגיש את השני - אבל באמת!

אנו ממשיכים למלא את ארגז הכלים שלנו, בכלים יקרים וחשובים! ועתה נוסיף אליו עוד כלי יסודי ויקר מאד. עוד אחד מכלי האומנות של הגדולים שנותנת בידנו היהדות, שטבועים בנפש כל יהודי מעצם היותו, רחמן וגומל חסדים (שהוא שניים מתוך שלושה תכונות שבהם ניכר היהודי כידוע). הכלל הרביעי שלנו, שבו נגע היום 'להרגיש את השני', העולם קורא לזה 'אמפתיה' - הזדהות רגשית. מהי אותה הזדהות? מה זה אומר להרגיש את השני? ומה הכוח של התכונה הזאת? כיצד אנחנו עושים את זה בפועל? ואיך זה קשור לחברות שאנחנו כל כך שואפים אליה? אלה השאלות שננסה לברר במאמרים הבאים

המודל לחיקוי שלנו להזדהות

הזדהות היא תהליך רגשי שבו אדם מתחבר באופן עמוק לחוויותיו של האחר, עד כדי תחושה ממשית של שותפות במצוקותיו, רגשותיו או שמחותיו. הזדהות כוללת לא רק הבנה רגשית אלא גם נשיאה בעול הרגשי של האחר, ולעיתים אף פעולה מעשית מתוך תחושת אחריות ושייכות.

הזדהות היא תכונה של אנשים גדולים, ומבטאת את היכולת להרגיש את האחר בצורה אותנטית ולתמוך בו באופן שנוגע בנפש ובלב. התנהגות זו משקפת את יכולתו של האדם לצאת מתוך עצמו ולהתחבר לעולמותיהם הרגשיים של אחרים, דבר המעניק תחושת יחד, תמיכה וכוח בשעת משבר או צורך.

גם בזה כמובן הצטיינו רבותינו...

על משה רבנו כתוב (בעת שעם ישראל היה משועבד במצרים): "**וירא בסבלותם**" (שמות ב' יא) "**נתן עיניו ולבנו להיות מיצר עליהם**" (רש"י שם), משה גדל בבית המלך, הוא היה בפסגת העולם, אך הוא עוזב הכל, ומכניס את הלב שלו ביחד עם עם ישראל בעבודות הפרך במצרים. עד שהמדרש אומר שהיה אומר משה רבנו בוכה ואומר: "מי יתן מותי עליכם" - שאני אסבול ואתם לא תסבלו.

ולא רק בדיבורים אלא גם במעשים, אומרים רבותינו שהיה הולך לכל אחד ואחד, ולוקח ממנו את משא הלבנים שהיה סוחב על גבו ונושא אותו על כתפו. הוא היה יוצא כל יום מארמון המלוכה, ויורד לאתרי הבניה לסחוב לבנים. והשאלה זועקת - איזו תועלת יש בזה? הרי מתוך רבבות בני אדם כמה כבר היה מספיק ביום! וכי היה יכול לעזור לאדם אחד כל היום בכל מלאכתו, הרי מיד שהיה הולך אותו יהודי היה ממשיך את עבודתו בפרך! אומרים בעלי המוסר שזו לא העזרה הפיזית, אלא שהאדם נוטל חלק מהקושי והבעיה, יש פה הפחתה בקושי, כך האדם בנוי, ועצם זה ששידר משה משדר להם: "אל תדאגו אתם לא לבד!", בכוח זה בלבד יש לעשות שינוי גדול, ופה טמון כוחה הגדול של ההזדהות.

ר' ירוחם ממיר (דעת חכם ומוסר) כותב: "ואין הפירוש שראה איך שהם סובלים, אלא ראה את הסבלות שלהם ממש, היינו שהרגיש את מכאובם, צרתם לו צר, שנגע יסורם ללבו ולנפשו ממש, מפני שהיה משה רבנו מאוחד בנפשות של כלל ישראל לפיכך הרגיש בצרתם ממש כמו הם ממש". תכונה זו היא תכונה של גדולי ישראל בכל הזמנים השתמשו ועלינו לדעת למה היא כל כך חזקה.

חדש!

אין מילים לחיצוץ פתחת בית ההוראה 'מחנה אפרים'

ברשות מו"ר הרה"ג אפרים שרבי שליט"א לרשות הציבור הרחב.

אתם מקישים והחשובה כבר בדרך אליכם!

מה השאלה
שלך?

כל הרודף י-ה...

"כָּל הַרְדּוּף הַשִּׁיגוּהָ בֵּין הַמְּצָרִים". דרשו חז"ל אלו הם כ"א הימים שבין י"ז בתמוז לתשעה באב, שמחמת הדחק והצער שהיה בהם נקראים 'בין המצרים'. בתורת החסידות רמזו על האור המסתתר בכל מקום, וכאשר ההסתר גדול יותר, אות הוא כי הקדושה הנמצאת שם רבה יותר. וכן הוא הדבר בימים אלו כדרשתו של המגיד מקוז'ניץ בשם המגיד ממעזריטש, כי ימים אלו מסוגלים מאוד להתקרבות לה', וביאר זאת בכתוב "כָּל הַרְדּוּף י-ה", היינו כל הרודף י-ה, שרודף להמליך את הקב"ה במעשיו דיבוריו ומחשבותיו, כדרך שנאמר "וַיִּנְדְּעָה נִרְדָּפָה לְדַעַת אֶת ה'", "השיגוהוּ בֵּין הַמְּצָרִים" - יכולים הם להשיג זאת בימים אלו.

משל למה הדבר דומה לאדם הרוצה לפגוש את השר הנעלה, דרכו נחלקת ושונה בהתאם למקום הימצאו של השר. אם נמצא השר בביתו, או אז אימתו מוטלת על כולם, ולא כל איש ואיש יכול לבוא פנימה מחמת השומרים הסובבים אותו, ואף אם יעלה בידו, צריך הוא להביא מנחה גדולה כמעלתו של השר. אך לא כן כאשר השר אינו בארמונו ועובר הוא בשוקים וברחובות חוץ לפלטרין שלו, אז הוא קרוב לכל קוראיו ויאזין שועת כל הקוראים בשמו. וכך הוא הנמשל, כי בזמן הזה נאמר על השכינה הקדושה "כְּצִפּוֹר נֹדְדֶת מִן קֶנָה", **לכן הרשות נתונה לכל אדם להתקרב אל הקב"ה והוא עונה אליהם, וגם תשורה מועטת נחשבת בעיניו ומקבלת בסבר פנים יפות.**

בין המצרים הפרטי

לכל אחד ישנם הרבה סוגי מצבים שנמצא בהם, שעונים הם להגדרת 'בין המצרים', יש ומרגיש האדם לחוץ מכל הצדדים עד שאין דרך לפנות ימין ושמאל, בין המצרים כפשוטו. אם זה בלימוד התורה או תפילה, כן מרגיש זאת במידה קשה או תאוה שמייחל הוא לשברה, ועוד ועוד לכל איש ומיצריו. אך זאת ישם אל לבו, **כי עתה בימים קדושים אלו הרי הקב"ה קרוב אלינו לשמוע שוועתנו, ובפרט הרוצה להמליך עליו ועל איבריו את הבורא, הקב"ה קרוב אליו לעזרו ולסייעו יותר מכל השנה.** ועל כן החכם ישנם מתניו לנצל ימים אלו כראוי להתקרב לקב"ה. (ר' דוד חי אביחצירא).

עם סגולה

"כִּי לֹא נִחַשׁ בְּיַעֲקֹב וגו' כִּעֵת יֵאָמֵר לְיַעֲקֹב וּלְיִשְׂרָאֵל מַה פָּעַל אֱלֹהֵי בִיאוֹר הַפְּסוֹק יוֹבן עֵי"פ מִשַּׁל לִשְׂר אֶחָד שֶׁשָּׁמַע שִׁישׁ בְּמִרְחָקִים אִישׁ חֹכֵם שֶׁהִמְצִיא סֵם מְיֻחָד שֶׁמִּשְׁחִים אוֹתוֹ עַל הַגּוֹף, וְסִגּוּלָתוֹ שֶׁל הַסֵּם לְדוּחַת כָּל חָץ שִׁירִים עֲלָיו, הַחֲלִיט הִשָּׁר לִנְסוּעַ לְאוֹתוֹ חֹכֵם. כִּשְׁהִגִּיעַ אֵלָיו מִכָּר לֹא אוֹתוֹ חֹכֵם אֶת הַסֵּם וְכֵן מִשַּׁח אֶת גּוֹף הִשָּׁר בְּסֵם זֶה, וְנִסַּע לְבִיתוֹ. וְהִנֵּה בְּדֶרֶךְ הָרִגִּישׁ שֶׁמִּתְקַרְבִּים אֵלָיו רֹצָחִים, וְהֵם יָרוּ בּוֹ חִיצִים, וְעַם כָּל זֶה לֹא קָרָא לֹא מְאוּמָה וְנִשְׁאָר בְּחַיִּים. כֹּאשֶׁר רָאוּ הָרֹצָחִים שֶׁנִּשְׁאָר חַי, פָּחְדוּ מִמֶּנּוּ וְהִתְחִילוּ לְבִרוֹחַ, אִזּוֹ הוּא קָרָא לָהֶם בְּדַבְרֵי חֵן שִׁבּוּאוֹ אֵלָיו, וְכִשְׁנִשְׁאוֹ אֵלָיו נָתַן לָהֶם מִיָּנִי מִשְׁקָה וּמִתְנֻנֹת, הִתְפַּלְאוּ מֵאֵד הָרֹצָחִים וְאָמְרוּ לוֹ: לִמָּה אַתָּה עוֹשֶׂה עִמָּנוּ טוֹבוֹת לֵאחֲרֵי שֶׁעֲשִׂינוּ עִמָּךְ רְעוּת? הַשִּׁיב לָהֶם הִשָּׁר, הִנֵּה נִסְעֵתִי לְמִרְחָקִים וְהוֹצֵאתִי מִמּוֹן רֶב כִּדִּי לְמִשְׁוֹחַ אֶת גּוֹפִי בְּסֵם שְׁדוּחָה כָּל חָץ, אֲךָ בְּלִבִּי חֲשַׁשְׁתִּי מֵאֵד אוֹלֵי בְּחִינַת הַפְּסֻדִית מִמּוֹן רֶב, וְאִין הַסֵּם בְּאִמַּת דוּחָה חִיצִים, לִכֵּן יִשְׁבַּתִּי בְּעֶצֶב רֶב עַל הַמִּרְכָּבָה, וְחֲשַׁשְׁתִּי שִׁמִּישְׁהוּ יִירָה עָלַי חָץ וְיִמִּיתֵנִי, אֲךָ כֹּאשֶׁר בָּאתֶם וּשְׁלַחְתֶּם עָלַי חִיצִים וְלֹא הִמִּיתוּ אוֹתִי, נִוְכַחְתִּי לְדַעַת שֶׁהַסֵּם בְּאִמַּת סֵם פֶּלֶא הוּא שְׁדוּחָה חִיצִים, וְעַתָּה אֲנִי רְגוּעַ שֶׁלֹּא הוֹצֵאתִי כִסְפִי לְחִינִי.

והנמשל: בני"ה היו יודעים מאז ומתמיד, כי יש מורשה לקהילת יעקב "כִּי לֹא נִחַשׁ בְּיַעֲקֹב", כי יעקב היה בבית לבן והיה אורב לו וקם עליו בקסמיו ולא יכל לו. ואמנם ישראל ידעו שיש להם סגולה זאת, אך לא נתברר להם באופן אישי, ואף אחד לא רצה לנסות זאת ולהכניס עצמו בסכנה, אבל כשבלק שלח להביא את בלעם בקסמיו, ולא הצליח לעשות להם דבר, אמר אל בלק: לא די שלא עשית עימהם רעה, אלא גם עשית להם טובה, כי על ידך נתברר להם תקפם וגבורתם, ונתברר להם אמיתות הסגולה כי אני יריתי חץ בחטאת קסם ולא פגעתי בהם. וזהו שאמר "כִּי לֹא נִחַשׁ בְּיַעֲקֹב וְלֹא קָסָם בְּיִשְׂרָאֵל", זאת שמעו מימים ימימה, אבל "כִּעֵת", היינו עתה "יֵאָמֵר לְיַעֲקֹב וּלְיִשְׂרָאֵל מַה פָּעַל אֱלֹהֵי יַעֲקֹב" (נאחל יעקב).

המשך שיחת הרב

"בגלל הילד הזה – אני עוד אשים כיפה." חיילים עשו דברים שאי אפשר להאמין. התקשר אליי קצין ואמר: "אני רוצה לעשות סיום מסכת". איפה? שאלתי. "כאן" הוא אמר, "בטנק". אך הוא הסתפק אם לחכות לבית ולעשות סעודה או לעשות בטנק עם חבילת בומבה. אמרתי לו: "אל תמתין אפילו רגע – תעשה עם החברים בטנק. ובזכות זה אתה והחברים תחזרו הביתה בריאים ושלמים". ואני אומר לעצמי בהתרגשות, איפה תמצא חייל שיהפוך לך טנק לבית כנסת? לכולל!

לפני שבועיים פגשתי איש פשוט שעובד למחייתו – שהתברר שהוא לא אוכל בשר ולא עוף. למה הוא לא אוכל? כי הוא לא מסכים לטעום טעם כזה עד שלא תיגמר המלחמה. יש צער לאנשים בבאר שבע, יש צער לאנשים במרכז – הוא לא אוכל. אלה הפשוטים של עם ישראל. וכמה חזרה בתשובה אי אפשר לתאר. איזה רצון לקרוא לבורא עולם אבא, כמה אמונה. אני זוכר כשנפלו התאומים, אמרו שנהיה זעם בעולם הדתינוצרי, מה שגרם לדעיכה גדולה בדת. וכאן – ככל שיותר כאב, כך רצים אליו יותר. "כל זאת באתנו ולא שכחנוך".

קוראים לכל מה שסיפרתי לכם עכשיו "עושים רצונו של מקום". ועם סיפורים כאלה – בארבעים ושמונה שעות, הכל נגמר. איראן הופכת לכפר קטן ועזוב. אך חלילה כשאין עושים רצונו – כשיש שנאה גדולה ורדיפת דת, אני לא רוצה אפילו להיזכר בהפגנות, ברדיפה, בשיטנה – אז חלילה נופלים עד לעפר. אלף ומאתיים יירצחו בזוועות. זוועה שאנשים נכנסו לחרדות רק מהתמונות. גם משפחת ביבאס, עם שני קטנים – כל זה בשש שעות. ממש שואה. רק להמחשה, כשיש פיגוע באיזו תחנה, וארבעה נרצחים – המדינה מקבלת שוק, וכמה ימים לא יוצאים מזה. כאן אני מדבר אתכם על אלף ומאתיים איש – ששוכבים על הרצפה ללא רוח חיים.

ולמה? כי כשאנחנו חלשים אותו – אין חלשים מאתנו. גדר בעזה

שנבנתה בעלות של מיליארדים, היה בה הכל, גדר תת קרקעית תחתיה, מצלימות מהמשוכללות בתבל, גלאים, סורקים, ומה לא? ומה קרה לה בסוף? בתוך כמה דקות היא קיבלה עשרים ותשע חדירות. תוך כמה דקות!!! טרקטור פרץ אותה תוך תשעים שניות!!! איך זה קרה? פשוט. כשה' יתברך החליט לסובב את הגב – כבר שום מצלמה לא תעזור.

תחשבו על משפחות שלמות שהסתתרו שעות – ובלי לדעת מה יעלה בגורלן. שבוע שעבר שמעתי מישהו שסיפר שהוא ראה כמה אנשים שמתו, כי הם ראו טנדר נכנס ליישוב אחרי שעות והם רצו לקראתו, כי הם לא העלו בדמיון הכי פרוץ שלהם, שאחרי שש שעות אלו לא יהיו עדיין החיילים שלנו. מסכנים – אלו לא היו החיילים שלנו. שש שעות – מישהו עצר את המערכת. צלצולים נואשים ל-100 קיבלו תשובה: "אין לנו מי לשלוח".

תשובה אחת: כשאתם עושים רצונו של מקום – הטייסים שלכם יגיחו שהם מרגישים כמו שיצאו לטיול. וכשאין עושים רצונו – מוסר אותם ביד אומה שפלה. זה משפט מלפני אלפיים שנה – שגם ערבים שעובדים בריצוף ואינסטלציה, אם זו לא השעה שלנו – הם יהיו חזקים מגדר של מיליארדים.

העיקר שלא נטעה, שלא נתבלבל. שנדע שיש לעם הזה כללים אחרים. שנזכור מה שרש"י מביא במסכת שבת (דף ק"ה ע"ב), שכל היוצאים למלחמת מדין עשו תשובה קודם לכן, ולא היה נופל אף חלל אחד. אשריכם ישראל, שבזמן שאתם עושים רצונו של מקום אין שום אומה ולשון שולטת בכם!

שבת שלום עם ישראל! אפרים שרבי

הלכות אקטואליות

ההלכות על פי דרכו של מו"ר
מרן רבנו **עובדיה יוסף** זצוק"ל
ממשיך דרכו הראשלי"צ הגאון הגדול
מו"ר הרב **יצחק יוסף** שליט"א

של פחד והוא מחפש מחסה בתוך מבנה ופותרים לו את הדלת מקיימים בכך עוד מצווה של לא תעמוד על דם רעך וגם מצוות הכנסת אורחים.

האם מותר לקרוא תהילים בלילה בזמן שהייתו במרחב המונן?

הקם בלילה עקב אזעקה ורוצה לקרוא תהילים, ישנם שלושה דברים שיש לדון עליהם: **א.** אמירת מקרא בלילה **ב.** האם מותר לקרוא תהילים לפני ברכות התורה. **והנה לגבי מקרא בלילה,** ידועה **דעת האר"י** (שער המצות פ"ו ואתחנן) ז"ל והמקובלים שאין לקרוא מקרא בלילה, מלבד ליל שישי וליל שבת ויום טוב שהרחמים מתעוררים בהם. **אולם יש להקל לקרוא תהילים בכל לילה עקב המצב, וכל בכל מצב של צרה או חולי או לצורך יולדת.** וזה מכמה סיבות: **1.** יש להקדים שמעיקר הדין מותר לקרוא תהילים בלילה, אלא שעל פי הקבלה עדיף להימנע אם במקום זה ללמוד תורה שבעל פה, אבל אם במקום זה לא ילמוד תורה כלל, גם לפי הקבלה אין להימנע. **2.** יש אומרים שתהילים אינו בכלל הזהרת המקובלים, ובפרט ע"פ מה שביקש דוד המלך עליו השלום שהקורא תהילים ייחשב לו כמתעסק בתורה ממש. **3.** שיש אומרים שלא נאמרה הזהרה זו אלא שקורא דרך לימוד ולא דרך תפילה. **4.** כיון שהשעה צריכה לכך. **5.** בפרט אם נאמרים לאחר חצות לילה. [ועיי' בזה בשו"ת יביע אומר (חלק ו' חלק אורח חיים סימן ל' אות ב) ובחזו"ע אבולות ח"א עמ' יט שהאריך בזה משם בארה].

ולגבי ברכות התורה - אולם עדין צריך לדון האם חייב מהדין לומר ברכות התורה קודם שאומר התהילים לאחר שקם משנת קבע בלילה: **שבשולחן ערוך** (סימן מו סע"ט) כתב "לא יקרא פסוקים קודם ברכת התורה אף על פי שהוא אומרם דרך תחנונים. ויש אומרים שאין לחוש כיון שאינו אומרם אלא דרך תחנונים ונכון לחוש לסברא ראשונה". **ולמעשה - דעת מרן זצוק"ל שהקורא פסוקים אפילו דרך תחנונים צריך לברך ברכות התורה ולכן הקם לסליחות צריך לברך תחילה וכן מי שיתעורר עקב אזעקה ורוצה לומר תהילים.** [מרן החד"א בברכ"י כתב שדעת מרן לאסור. אולם בחזו"ע (ימים נוראים עמ' ה' לענין סליחות) כתב שאף שסתם ויש הלכה כסתם ולכא"ר צריך לאסור מ"מ כאן שסיים 'נכון לחוש וכו' מבואר שלא פסיקא ליה מילתא כ"כ לאסור. ומ"מ כתב שבהגלות דברי הרמב"ם בשו"ת פאר הדור שחייב אפי' שקורא דרך תחנונים יש לקרוא ברכות התורה. ועיי' ביבי"א (ח"ד סי' ז') שכתב שיש לסמוך על המקלין לומר פסוקי שבת וריצו קודם ברה"י ולכן אם שמע קדושה קודם ברה"י יענה (בלי ימלך). ושם בין היתר הזכיר גם קדיש (דהיינו במה שאומר יאה שמיה רבה) ובזה קיל טפי שגם שבת וריצו וגם אין מוזכר בו שם השם ע"ש].

לכן למעשה המתעורר בלילה עקב אזעקה יטול ידי, יאמר ברכות התורה ואז יכול לומר תהילים ללא שום חשש.

בת שלום, שמעון שרית!

להערות והארות: 055-6700235

מצוות שאפשר לקיים בזמן הזעקה

איזה מצוות ניתן לקיים בזמן הזעקה?

א. אמונה - להכניס בלבם שהכל מאתו יתברך שמו ולכל כדור או טיל יש כתובת ויבטח רק בקב"ה ומקיים בזה מצווה דאורייתא כמו שכתוב בשערי תשובה לרבינו יונה (שער ג אות לב), "כי תאמר בלבבך רבים הגוים האלה ממני איכה אוכל להורישם, לא תירא מהם (דברים ז, יז - יח). כי תצא למלחמה על אויבך וראית סוס ורכב עם רב ממך, לא תירא מהם (שם כ, א). הוזהרנו בזה, **שאם יראה האדם כי צרה קרובה, תהיה ישועת ה' בלבבו ויבטח עליה,** וכו'. ע"ש.

ב. להתפלל או לומר תהילים - ברגעי האזעקה יש לומר פרק תהלים ולהתפלל שהטיל לא יפגע באף יהודי ויצליחו ליירט אותו בתפילה זו הוא מקיים מצוות עשה דאורייתא שיש מצווה על אדם הנמצא בעת צרה להתפלל להקב"ה שיושיעו מהצרה. [רמב"ן לספר המצוות מצוה ה'].

ג. הרהור תשובה - ברגעים אלה יש גם להרהר בתשובה, וכמו שכתב הרמב"ם

(הלכות תעניות פרק א הלכה א) - מצות עשה מן התורה לזעוק ולהריע בחצוצרות על כל צרה שתבוא על הצבור... ודבר זה מדרכי התשובה הוא, שבזמן שתבוא צרה ויזעקו עליה ויריעו ידעו הכל שבגלל מעשיהם הרעים הורע להן... וזה הוא שיגורם להם להסיר הצרה מעליהם. **אבל** אם לא יזעקו ולא יריעו אלא יאמרו דבר זה ממנהג העולם אירע לנו וצרה זו נקרה מקרית, הרי זו דרך אכזריות וגורמת להם להדבק במעשיהם הרעים, ותוסיף הצרה צרות אחרות, הוא שכתוב בתורה והלכתם עמי בקרי והלכתי עמכם בחמת קרי, כלומר כשאביא עליכם צרה כדי שתשובו אם תאמרו שהוא קרי אוסיף לכם חמת אותו קרי.

ד. הודאה לקב"ה - לאחר שהטיל יורט או שנפל בשטח פתוח ולא הזיק כלום יש עוד מצות עשה והיא להודות לקב"ה על חסדיו המרובים (וכן ניתן לומר 'מזמור לתודה הריעו לה' כל הארץ וכו') כמו שכתב בשאלותות שאלות דרב אחאי גאון (פרשת וישלח שאלתא כח) "מיחייבין דבית ישראל לאודווי ולשובחי קמי שמיא בעידנא דמתרחש להו ניסא" [פירוש: חייבים ישראל להודות בשעה שמתרחש להם נס. ועיי' בהע' העמק שאלה שם שכתב בשעה שאירע הנס מהתורה ובכל שנה בתאריך ההוא מדברנן].

ה. לא תעמוד על דם רעך והכנסת אורחים - לפתוח את הדלת לאלה שמחפשים מחסה, שאם אדם נקלע לאזעקה בהיותו ברחוב במקומות

חצי יום של תורה

ר"ז בתמוז

יתקיים א"ה בבית"כ
ביום ראשון משכן משה
ר"ח' האנפה 2 גילה ב' (13.7 למנינם)

בהשתתפות הרבנים:

הרב אלירן מלכה שליט"א מגיד שיעור בשכונת	16:15
הרב אליהו פינחס שליט"א מח"ס הכשרות למעשה	17:00
הרב משה קינן שליט"א מדרש בכיר וראש ארגון אופק	17:45
הרב בנימין חותה שליט"א (מח"ס כי בו שבת, כי בא מועד ועוד)	18:30
תפילת מנחה וערבית סמוך	19:15

הנ"ל פאקס

ניבד קל
בצאת הצום

לפרטים יעקב בן ישי - 050-4119309

השיעורים לע"נ: שושנה פלורנס שולמית בת רוזה, משה בן שמחה | לרפואת: משה בן רחל